

ויאמר משה

פרשת "חקת". ט' תמוז ה'תשפ"א. עלון מספר 139.

"ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם" (במדבר כ"ח).

"וירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם" (במדבר כ"י"א).

נבוא ונשאל: למה משה רבינו מכה את הסלע ולא מדבר אליו – כמו שאמר לו הקדוש ברוך הוא? אולי אפשר לפרש ולומר יסוד גדול: הגמרא אומרת (שבת לב.): "כל מי שעושים לו נס מנכים לו מזכויותיו".

אדם שהיתה לו צרה ונהיה לו נס, ה' מוריד לו מהזכויות. החיים זה כמו בנק, אדם עשה מצוה – יש לו כוח של מצוה בשמים. עוד מצוה – יש לו עוד כוח בשמים והוא עשיר במצוות. אם באה לו צרה והוא ניצל – מושכים לו מהזכויות. עוד צרה – מושכים לו עוד מהזכויות, עד שהאדם מנצל את הזכויות ונהיה מוגבל במצוות, ואז הוא יכול לקבל עונשים ודברים לא טובים.

לפיכך משה רבינו אמר: אם ידבר אל הסלע, זה יהיה נס גדול מעל הטבע, ובשביל זה יקחו לעם ישראל מהזכויות. לכן אמר שיתן מכה לסלע, שזה נראה טבעי, וכך לא יקחו להם מהזכויות! לכן החליט משה להכות את הסלע ולא לדבר אליו!

לקוח מהספר "מעיינה של תורה" שלקוח מהספר "אהבת יהונתן" של הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצוק"ל (בתמונה) שבת שלום ומבורך!

חידה ופיתרונה (חלק א')

החידה:

כיצד היו מורידים גשמים בימיו של הגאון רבי יוסף קארו זצוק"ל – מרן ה"בית יוסף" (בתמונה)?
הפיתרון נמצא אחרי חידות על פי סדר א' ב'.

סיפורים לשולחן שבת קודש:

למה הרב התנגד במיוחד לבחירות?

בתקופת הבחירות אמר פעם הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצוק"ל (בתמונה) בשיעורו: "אילו היה בכוחי, הייתי גוזר תענית". "על מה?" "שאלו אותו תלמידיו. "להעביר את רוע הבחירות". תלמידיו התפלאו. הם ידעו שהרב אינו משתתף בבחירות, אך מעולם לא הביע התנגדות כל כך חריפה! "האם האיסור כה חמור, להצביע בבחירות?", שאלו. "לא הבנתם", אמר להם הרב, "בהחלטה אם להצביע או לא – על כל אחד לנהוג כפי הוראת רבו". "אז למה תענית?", שאלו. ענה להם הרב: "על ההשמצות, על ההכפשות, על הרכילות, על הלשון הרע, בזמן כוה, כל אחד מוציא את הרוע שנמצא בו ועוברים על הרבה לאוין של שנאת ישראל, וממילא גם מבטלים את מצות אהבת ישראל. מכל עברה נברא מלאך משחית ומחבל. מי עתיד ליתן על כך את הדין? בזה אין הבדל גישות בין גדולי ישראל. בין המצדדים להצביע בבחירות ובין המתנגדים להם – כולם מתגייסים מן המחלוקת!..."

לקוח מהספר "תספר" חלק ב' עמוד ת"י.

מי הם העריקים בצבא ה'?

מסופר על אספה התקיימה בשנים שלפני השואה. רוב הרבנים שהיו באספה היו חסידים. באספה השתתף גם הגאון רבי אלחנן בונים וסרמן

דברי תורה על פרשת השבוע:

"ולא תשא עיניו חטא בהרימכם את חלבו ממנו ואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא תמותו: וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר: זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר" (במדבר י"ח ל"ב - י"ט ב').

לכאורה, מה הקשר בין סוף הפרשה הקודמת – המדברת על קודשים – לבין תחילת פרשת "חקת" – המדברת על פרה אדומה? **התשובה היא,** על פי דבריו של הגאון רבי חיים ויטאל זצוק"ל – המהרח"ו (בתמונה): רבי חיים ויטאל אומר, שמן השמים מוקצב מספר מילים אותם יאמר אדם בחייו. אחרי שהוא כבר דיבר את אותו סכום מילים – האדם או שהוא נפטר מיד, או שנקלח ממנו כוח הדיבור. אי לכך, יהיו אנשים שיאמרו שלא ילמדו תורה, כי ימותו לפני הזמן אם יאמרו הרבה מילים בלימוד! המהרח"ו אומר, שהמילים של לימוד התורה לא ילקחו מחשבון המילים המוקצבות.

על פי זה מתורצת השאלה הנ"ל: "ואת קדשי בני ישראל לא תחללו" – את המילים שעם ישראל מדברים – לא תחללו, לא ינצלו אותם לדיבורי חול וממילא "ולא תמותו", ואתם תשאל – או אי אפשר ללמוד כי יגמרו המילים המוקצבות? התשובה היא על פי תחילת פרשת "חקת": "זאת חקת התורה אשר צוה ה'" – את חוקות התורה שה' אמר – "לאמר! תאמר! לא תמות מהמילים האלו, זה לא לוקח מהמילים המוקצבות! לקוח מהגאון רבי חיים יוסף דוד אזולאי זצוק"ל – החיד"א (בתמונה)

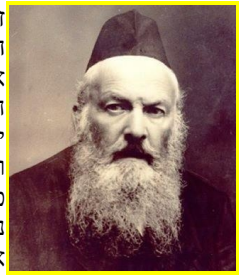
"זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אִתְּכֶם פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עִלָּה עָלֶיהָ עֵבֶר" (במדבר י"ט ב').
והמת שם מרים" (במדבר כ' א').

אומרת הגמרא (מועד קטן כ"ח.): "אמר ר' אמי: למה נסמכה מיתת מרים לפרשת פרה אדומה? לומר לך, מה פרה אדומה מכפרת, אף מיתתם של צדיקים מכפרת". ממשיכה הגמרא ואומרת: "אמר ר' אלעזר: למה נסמכה מיתת אהרן לבגדי כהונה? לומר לך, מה בגדי כהונה מכפרים, אף מיתתם של צדיקים מכפרת".

לכאורה, מדוע הוצרכה הגמרא ללמוד גם מיתת מרים וגם מיתת אהרן שמיתת צדיקים מכפרת? הלא מספיק רק במיתת מרים או רק במיתת אהרן כדי ללמוד שמיתת צדיקים מכפרת? התשובה היא, שאם היו חז"ל לומדים שמיתת צדיקים מכפרת רק מיתת אהרן, היינו אומרים שדווקא מיתת צדיקים מכפרת, כי התורה שלהם מכפרת על הדור, אולם מיתת הנשים, אפילו צדקניות, לא מכפרת, שהרי אין להן תורה לכפר על הדור! לכן הגמרא לומדת שמיתתם של צדיקים מכפרת גם מיתת מרים וגם מיתת אהרן, ללמדך שגם במיתת צדקניות יש כפרה על הדור! אמנם הן לא לומדות תורה, אך מכיוון שהיא עוזרת ללומדי התורה ללמוד תורה – יש בה כוח לכפר על הדור!

לקוח מהספר "אוצרותינו" שלקוח מהגאון רבי משה הלוי זצוק"ל (בתמונה)

זצוק"ל הי"ד (בתמונה. נפטר ב"א תמו ה'תש"א). היה שם גם רבאי רפורמי אחד, ששאל בחוצפה את הרב וסרמן: "מה עושה רב ליטאי בתוך קהל חסידים?". ענה לו הרב: "התורה מכנה את בני ישראל "צבאות ה'". הנה בצבא יש הרב מחלקות ופולגות שונות. לכל אחד יש תפקיד שונה, אבל כולם נלחמים באותה מלחמה. כך גם אנחנו: כולנו נמצאים בעולם להרבות בכבוד שמים, וממילא אנו חיים בשלום ובכבוד!". שאל אותו הרבאי: "אם כן, איזה תפקיד ממלאים הרפורמים בצבא ה'?". ענה לו ר' אלחנן מיד: "אם העריקים (אלו שבורחים מהצבא)!"... לקוח מעלון "התספור" חלק ג' עמודים מ' – מ"א.

וקסברגר.
הזוכה **משבוע שעבר**: משה כהן הי"ו (מתוך 15 משתתפים).
שאלה: מה קרה בפרשה שקרה גם בין אדר ה'תש"פ לבין אדר ה'תשפ"א?
תשובה: בפרשה מסופר שהיתה מגיפה בעם ישראל. בין אדר ה'תש"פ לבין אדר ה'תשפ"א היתה מגיפה – קורונה.

פיוט ופירוש:

ידו לך רעיוני / רבי ישראל אביחצירא זצוק"ל – סידנא בבא סאלי (בתמונה) – חלק ח' – חלק אחרון!
קץ ימים גלה לעם אלה עמוסי תלאות גדל צערי ועמלי בפלאי פלאות מצפים אבות ועוללי נשיה לטובה אות קלילו נדילי בניך על תלם.

קץ ימים גלה לעם אלה עמוסי תלאות, תגלה ותראה את הגאולה לעמך ישראל שנשארו צרות רבות בגלותם. גדל צערי ועמלי בפלאי פלאות, בצער וקושי גדול המפליא את כל רואיו. מצפים אבות ועוללי הנשיה האבות והעוללים הרכים מחכים ומצפים לישועתך, אנא עשה עימנו לטובה אות, סימן שאתה חפץ בנו ותושע אותנו, קלילו נדילי, תפארתו היא גדולתי, שהקדוש ברוך הוא מתפאר בגדולתם של ישראל, ולכן אנו מבקשים ממנו, אנא השב את בניך על תלם, שישבו לגדולתם ותפארתם כבתחילה ובוה יתגדל גם שמך. לקוח מהספר "זמירות ופיוטי קודש יגל יעקב המבואר" עמוד שצ"ט.

חידות על פרשת השבוע:

- א. מה צבע פרת החטאת?
- ב. למה הסלע נהפך?
- ג. על מה כתוב שהיה עז?
- ד. מה צוה ה' למשה ולאהרן לעשות שיהיה המים?
- ה. מה צריך לעשות לטמא עם אפר הפרה?
- ו. מה עשו עמלק לישראל?
- ז. אחד מהנחלים המוזכרים בפרשה.
- ח. מה פרשת השבוע?
- ט. מה דינו של שורף הפרה?
- י. שם מקום בפרשה.
- יא. מי בכה והתאבל על אהרן?
- יב. מה הבטיחו בני ישראל לאדום?
- יג. מה היה חסר לבני ישראל אחרי פטירת מרים?
- יד. ממה היה עשוי הנחש שעשה משה?
- יה. כיצד נקרא ים סוף בפרשה?
- יז. מהדברים ששמים בשרפת הפרה.
- יח. מה מכפר על חטא העגל?
- יט. מציל כלי חרס באוהל המת.
- כ. איפה נפטרה מרים?
- כא. מהפרות שכתבה התורה שלא גדלים במדבר.
- כב. מי שבא באוהל המת, כמה ימים נטמא?
- כג. מילה נרדפת לתפחד.

על פי סדר א'-ב'

חידה ופיתרון (חלק ב'):

הפיתרון:
עושים הקפות סביב קברם של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זצוק"ל (בתמונה) ורבי אלעזר זצוק"ל בנו (בתמונה) ומיד היו יורדים גשמים.
מקורות:
ספר מגיד מיישרים.

שימו לב! החידה נועדה להרחבת הידיעות בלבד! לא נושא פרס. החידה והפיתרון לקוחים מהספר "חידודון" של חיים ולדר ועמי מימון.

אודות פרשת "תקת":

1. יש לה 87 פסוקים.
2. מתחילה בפרק י"ט פסוק א'.
3. מסתיימת בפרק כ"ב פסוק א'.

הילולא דצדיקאי:

נשרפו בצרפת 24 קרונות מלאים ספרי קודש, ט' תמו ה"ד. הרב זלמן סורוצקין זצ"ל – אב"ד לוצק, ט' תמו ה'תשכ"ו. הרב יוסף שלמה דיין זצוק"ל – צדיק נסתר, ט' תמו ה'תשמ"ה. האדמו"ר הרב יקותיאל יהודה הלברשטאם מצאנז קלויזנבורג זצוק"ל (מהסיפור "מה סוד הגרביים???", למי שזוכר) – בעל ה"שפע חיים", ט' תמו ה'תשנ"ד. הרב אלחנן בונם וסרמן זצוק"ל הי"ד – בעל ה"קובץ שיעורים", נרצח בשואה, י"א תמו ה'תש"א. רבנו יעקב בן רבי אשר זצוק"ל – בעל הטורים, י"ב תמו ה'ק"ח. רבנו חיים אבן עטר זצוק"ל – ה"אור החיים" הקדוש, ט"ו תמו ה'תק"ג. הרב אריה לייב ממיץ גינצבורג זצוק"ל – בעל ה"שאגת אריה", ט"ו תמו ה'תקמ"ה. האדמו"ר הרב דוד משה רוזנבוים מקרעטשניף זצוק"ל, ט"ו תמו ה'תשכ"ט.

סיפור בהמשכים:

חרו למחרו כחרויו (חלק ג').
תקציר: מרדכי ספיר, בחור בישיבת פרשבורג בראשות החתם סופר זצוק"ל (בתמונה), היה בעל כשרונות, ונראה היה שיהיה גדול הדור. אולם הוא רק הרע והזיק בלשונו החדה ובכשרונו לחרו חרוצים. כל פעם שאחד הבחורים יצא מבין כותלי הישיבה – מיהר מרדכי ספיר לגמרא של אותו בחור וכתב הערה עוקצנית בחרוזים על אותו בחור, ומילותיו שמו את בעל הגמרא ללעג ולקלס. מרדכי הוסיף להסתובב בין כותלי הישיבה, עד שהוגדשה הסאה והגיע הקש ששבר גב הגמל. לידי אחד מבחורי הישיבה הודמן באקראי עמוד מהעיתון של המשכילים הכופרים בפראג. בעמוד השער של העיתון הודפס שיר בגרמנית. הבחור לא הצליח להבין את מה שכתוב שם, אולם דבר אחד הוא הבין ממה שהיה כתוב על הדף: שמו של כותב השיר: M. SAPIR. מ. ספיר. הבחור רץ לשיבה עם הדף בידו. מהר מאוד עשתה השומעה כנפיים. מי היה מאמין???!!!! כאן, בישיבת פרשבורג המעטירה, לומד בחור הכותב שירי כפירה לעיתון של המשכילים הרשעים??? היחכן דבר כזה???

מי ראה את השיר הכפריני? ומה עשה ה"חתם סופר"? המשך יבוא בעזרת ה' בעלון הבא...

חידון נושא פרס:

חידה על פרשת השבוע:
מי מהרבנים המוזכרים בעלון הנוכחי הקים בית חולים בארץ ישראל? מי שחושב שידוע את התשובה הנכונה – יכתוב בפתק, יכניס לתיבת הדואר ברחוב הרב פרנק 36 דירה 5 משפחת למני, עד יום שלישי בערב, ויכנס להגרלה על פרס. ניתן גם להתקשר ל-025870079. שימו לב! ההגרלה הינה על ספר "מאחורי חור המנעול" של מלכות

זמני השבת:		פרשת "תקת" ה'תשפ"א		לפי אופק ירושלים עיה"ק תובכ"א	
הדלקת נרות	שקיעה	עלות השחר	נץ החמה	חצות היום והלילה	שקיעה
19:12	19:52	4:06 / 3:42	5:33:30	00/12:41	19:52
					מוצאי שבת
					20:30
					21:04

ההחלמה מהירה: הרב רפאל גבריאל אליהו בן רחל חיה הכהן שליט"א
אשמח לקבל הערות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. טעון גניזה. נא לא לקרוא בזמן שאינו ראוי העלון מוקדש לעילוי נשמת: שלמה חיים בן אסתר ז"ל. עליזה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן טובה בקשי דורון זצוק"ל. לדפואת: משה בן שרה. חיה בת מלכה. להצלחת משפחת למני. הרב נוראל חנוך בן הרב שלום. הרב יואל בן חפציבה.

פרנס עלון "קרח":
הרב החפץ בעילום שמו שליט"א לעילוי נשמת: ר' יעקב חיאל מיכל ב"ר שלמה זצ"ל